

FRIE SKOLERS LÆRERFORENING

Kredsbestyrelsens beretning, Frie Skolers Lærereforening kreds 2, april 2021

For at kunne levere sit budskab til andre mennesker, må man som det første etablere kontakt. Ved et møde kan den fysiske tilstedeværelse og et håndtryk være nok til at skabe en relation, i et nyhedsbrev kan en personlig historie vække en genkendelighed hos læseren, men hvordan fanger man tilhørernes interesse for en kredsbestyrelsens beretning på en virtuel generalforsamling?

Min første indskydelse var at begynde dette års beretning med et "TV-avisen, godaften". Sådan i bedste Ole Bostrup-stil med shorts og uldsokker. Det er i sandhed en anderledes oplevelse at skulle holde kredsgeneralforsamling online. Når jeg under normale omstændigheder aflægger beretningen på kredsbestyrelsens vegne, så er det i et rum med kendte ansigter, der tilkendegiver interesse og accept med nik og smil. Nu står jeg her på Ravnsøvej sammen med kredsbestyrelsen og dirigenten, mens I sidder derhjemme bag skærmene. Jeg ved, I alle er interesserede i at høre, hvad vi har på hjerte, idet I har valgt at bruge tid på en virtuel kredsgeneralforsamling uden udsigt til en god middag og uformel snak med gode folk. Så herfra skal lyde en kæmpe respekt for, at I har valgt demokratiet og kredsens vigtigste møde til efter en lang dag med undervisning enten på skærmen eller fysisk blandt de yngste elever.

Denne beretning bliver en anelse anderledes end dem, vi hidtil har holdt i kreds 2. For det første omhandler denne beretning kun de sidste otte måneders og ikke som vanligt et helt års kredsarbejde, da kredsgeneralforsamlingen blev holdt i august 2020. For det andet har jeg lovet at fatte mig lidt mere i korthed denne gang, da koncentrationen har det med at dale hurtigere online. Det er i hvert fald min erfaring med drengene i 7. klasse – det er, som om de griner af mine vittigheder på forkerte tidspunkter. Ikke fordi der er forsinkelse på netforbindelsen, men nok mere fordi de laver noget andet end at høste mine guldkorn om den engelske grammatik.

Omstillingsparathed eller skærmtræthed?

Et gennemgående ord i mange jobopslag har de seneste år været robust. Man skal som lærer være robust for at kunne klare ærterne som underviser, klasserumsleder, konfliktmægler og kommunikator. Jeg er ikke den store fan af ordet, da jeg ikke mener, det er medarbejderne, der skal være robuste for at kunne klare hverdagen på en fri skole, men derimod skolen, der skal være robust, så den kan skabe de bedste rammer for de ansatte, så de kan lave verdens bedste skole for eleverne.

Hvis jeg skulle skrive et jobopslag for lærergerningen i skoleåret 2020-21, så må et rammende ord

være omstillingsparathed. Den forudsigelighed, som en opgaveoversigt, et skema og en mødekalendar ved skolestart giver os lærere, har været gevaldigt sat ud af spil i dette skoleår. Efteråret var præget af aflyste arrangementer og kort før jul blev eleverne og dermed også vi lærere sendt hjem til endnu en omgang fjernundervisning. Jeg burde sige nødundervisning, men jeg er usikker på, om der reelt var tale om nødundervisning alle steder. Så sad vi endnu en gang foran computeren med en flok elever, hvis motivation skulle fastholdes, så de ikke gled længere og længere ned af væggen mod sengens varme dyne. Jeg er fuld af beundring for alle jer, der hver dag skabte en anderledes, interessant, motiverende og idérig undervisning for de små i børnehaveklassen, der lige var startet deres skolegang og for efterskoleeleverne, der havde set frem til deres bedste skoleår og alle dem derimellem. Det kræver uden tvivl stor omstillingsparathed at skulle levere fantastisk undervisning under unormale omstændigheder.

Omstillingsparathed i forhold til planlægning og gennemførelse af selve undervisningen er én ting. Og den del klarer vi uden problemer. Noget andet er uforudsigeligheden omkring arbejdstiden. Hvad er medgået tid og hvilke arbejdsopgaver skal gennemføres senere på året? Med til at skabe en vis usikkerhed blandt især efterskolelærerne var, at det i efteråret ikke var muligt at indgå en aftale mellem Frie Skolers Lærerforening og Efterskoleforeningen om lærernes arbejdstid. Så ledelsen kunne skubbe en stor portion arbejdstid foran lærerne, hvis ikke tillidsrepræsentanten formåede at lave en lokalaftale for, hvor meget arbejdstid fra aflyste aftenvagter og musicals mv. lærerne kan se frem til at læse, når eleverne vender tilbage til efterskolen.

Tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten har i den grad været på arbejde de seneste måneder for at betrykke lærerne i, at der er styr på arbejdstiden og sikkerheden, efterhånden som vi vender tilbage til at undervise fysisk på skolen. Sekretariatet har sendt en lind strøm af nyhedsbreve til såvel tillidsrepræsentanter som arbejdsmiljørepræsentanter. Disse nyhedsbreve er i min optik en uundværlig kilde til relevant information. En information arbejdsmiljørepræsentanten kun har modtaget, hvis vedkommende er medlem af Frie Skolers Lærerforening. Så endnu en god grund til at vælge en arbejdsmiljørepræsentant blandt den største personalegruppe på skolen, nemlig lærerne, og så skal han/hun naturligvis være medlem af foreningen. Et medlemskab giver adgang til informationerne, men også mulighed for at deltage i møder i kredsen. Herfra skal lyde en opfordring til at få valgt en arbejdsmiljørepræsentant og ikke mindst få anmeldt vedkommende på hjemmesiden, så kommunikationen tilflyder vedkommende fra dag 1.

Netop de tillidsvalgte har været årsagen til, at vi i kredsbestyrelsen sadlede om i efteråret. I de første måneder efter nedlukningen i marts aflyste eller udsatte vi de fleste arrangementer, da det ikke var muligt at mødes mere end få personer. I sensommeren vejrede vi morgenluft, idet vi kunne invitere til første modul på TR-uddannelsen, et netværksmøde, kredsgeneralforsamlingen og moduler på TR-uddannelsen, som var udskudt fra foråret, sådan helt fysisk med mad og det hele. Men så kom efteråret anstigende med restriktioner og forsamlingsforbud, så det atter var umuligt at samles på en skole.

Med erfaringerne fra online-undervisningen blev vi i kredsbestyrelsen enige om, at vi skulle forsøge at gennemføre så mange arrangementer som muligt. Det er blevet til et medlemsarrangement om digital tilgængelighed, pensionsmøde, TR-møder om seniorpolitik og arbejdstidsaftalen, flere netværksmøder for tillidsvalgte i mindre grupper og nu også kredsgeneralforsamlingen. Jeg er helt

klart tilhænger af at være til stede i samme rum som resten af deltagerne, at kunne give hånd eller endda et knus (kan I huske sådan nogle?), at nyde god mad, en snak og godmodigt drilleri med alle jer. Men at holde gang i relationerne online kan alligevel også noget. Vi har været i kontakt med flere tillidsvalgte på netværksmøderne, som vi ellers ikke ville have set.

I kreds 2 sætter vi de gode relationer højt. Det kræver et godt kendskab til de andre tillidsvalgte at kunne bringe de store og til tider svære ting på bordet. Når man bruger sin fritid eller i hvert fald sin tid efter endt undervisning på et møde med andre tillidsvalgte, så skal det være et godt sted at komme. Der skal være noget at komme efter – både indholdsmæssigt, men også relationelt. Det kan være vanskeligt at skabe gode relationer på en skærm. Dette har de nye tillidsrepræsentanter måtte sande, da de sidste moduler af TR-uddannelsen har været afholdt in space. En ting er at modtage undervisning af de super dygtige konsulenter på skærmen, det klarer man nok og man får også udbytte af oplæggene. Men man mangler muligheden for at sparre med de andre i pauserne og ikke mindst om aftenen i pejsestuen. Og så taler vi slet ikke om den gode forplejning på Hornstrup Kursuscenter, som vi alle har måtte undvære. Kuldet af nye tillidsrepræsentanter mangler altså en vis portion sparring og det stiller krav til os lidt mere garvede tillidsrepræsentanter, idet vi har et ansvar for at skabe den gode relation til de nye i folden, så de også føler sig som en del af kreds 2-familien.

Det er kredsbestyrelsens håb, at vi kan afholde TR-træffet på Knudhule Badehotel i slutningen af april. Vi har alle behov for at ses til et par dage med fagligt indhold og ikke mindst plejning af relationerne.

Arbejdstidsaftalen og OK21

Som forberedelse til denne beretning læste jeg sidste års beretning. Her havde Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening lige indgået en arbejdstidsaftale for folkeskolelærerne. Og det var dengang mit håb, at vi også ville lande en arbejdstidsaftale, så vi ikke som de eneste lønmodtagere i dette land skulle arbejde efter en lov i stedet for en forhandlet overenskomst.

Min succesrate med at få ønsker opfyldt er ikke så høj, hvis jeg skal være ærlig. Men lige her fik jeg alligevel kontakt med de højere magter. Og her tænker jeg naturligvis ikke på hverken Julemanden eller Gud, men derimod på vores forhandlere i Lærernes Centralorganisation og modparten i Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (MEDST.).

Kort efter nytår lykkedes det at komme i mål med en arbejdstidsaftale, der tager afsæt i aftalen på det kommunale område, men som er tilpasset, så den passer til de frie skoler. Hvis man læser arbejdstidsaftalen på det kommunale område, så er der visse ting, der ikke bare kunne overføres 1:1 til det statslige område. Vi har i kredsen ikke forhandlingsret, ej heller kan vi indtage en mæglerrolle, hvis samarbejdet bryder sammen på skolerne mellem leder og tillidsrepræsentant. Så der skulle rettes til og forhandles om, hvad der så kunne stå i stedet for kredsniveauet i samarbejdssporet. Måske er jeg farvet af at have hørt vores chefforhandler, Jette Morsing, fortælle om forhandlingerne og hendes enorme arbejde for at få enderne til at mødes, men jeg synes helt oprigtigt, at det er en god aftale. Bevares, vi er ikke tilbage til tiden med en mursten af en

overenskomst som før 2013, men vi er kommet i mål med at få en forhandlet overenskomst, som begge sider af forhandlingsbordet er medunderskrivere på og hvor bemærkningerne til cirkulæret er skrevet i fællesskab. I fordoms tid skrev Moderniseringsstyrelsen deres bemærkninger og vi skrev vores, så det er et stort skridt i den rigtige retning. Og nu har vi så en overenskomst, som vi kan bygge videre på om tre år, når vi tager hul på overenskomstforhandlingerne igen.

Det kan være lidt langhåret at tale om et samarbejdsspør. Hvad betyder det egentligt? Ved vedtagelsen af lov 409 fik ledelsen sin ledelsesret styrket og tillidsrepræsentanten var stort set forsvundet. Arbejdstidsaftalen bygger på et samarbejdsspør, hvor ledelsen stadig har ledelsesretten, men samtidig også en ledelsespligt til at drøfte sine prioriteringer med tillidsrepræsentanten og til at skabe sammenhæng mellem lærernes arbejdstid og opgaver. Fokus er på god ledelsesadfærd, hvor der ikke drives rovdrift på lærerne, men hvor fokus derimod er på et godt arbejdsmiljø og professionel kapital.

Når ledelsen skal i gang med at samarbejde, ja så kræver det naturligvis, at der er nogen at samarbejde med. Så tillidsrepræsentanten skal også i samarbejdstøjet. Vi kan ikke sidde med korslagte arme og nej-hatten på. Vi må i gang med det konstruktive samarbejde om at få lærernes arbejdstid til at hænge sammen, så vi kan give eleverne det optimale udbytte af undervisningen. Hvordan går man mentalt fra at være lidt småtvær over ikke at blive budt indenfor til lokalforhandlinger (den er helt for egen regning) til at kunne indgå i et tæt og forpligtende samarbejde med såvel ledelsen og kollegerne? Det vil vi dykke dybere ned i, når efterårets efteruddannelsesmoduler for tillidsrepræsentanterne udbydes.

Arbejdstidsaftalen er et delforlig af det samlede forlig indgået mellem Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU) og MEDST. Og dermed hænger vores arbejdstidsaftale sammen med de andre statsansatte. Efter kravopstillingsforslagene var indhentet i kredsene i efteråret stod det klart, at vi havde tre særlige ønsker:

- En arbejdstidsaftale
- Centralt aftalte lønstigninger
- En seniorordning

Vi har fået en arbejdstidsaftale i hus. De centrale lønstigninger er måske ikke så høje, som man kunne drømme om, men vi har været igennem et år med en verdensomspændende pandemi, hvilket har medført et stort indhug i finanserne. Lønmodtagerne skal naturligvis ikke betale hele gildet, men efter min mening er et vist mådehold at foretrække fremfor udsigten til en konflikt om midlerne. I en sådan konflikt ville vi komme ud som taberne, uanset hvad resultatet måtte være. Vi ville måske have fået lidt flere penge mellem hænderne, men det havde efter min bedste overbevisning kostet os mindst lige så meget på vores image, hvis de forkælede offentligt ansatte ville skumme fløden, mens de privatansatte blev fyret over en kant. Vi har før stået på den forkerte side af folkestemningen, og der behøver jeg ikke stå lige med det samme. Så der var denne gang ikke opræk til konflikt, hvilket egentligt er fint med mig. Misforstå mig endelig ikke, jeg synes naturligvis, at vi skal bruge de konflikthåndtag, vi som fagforening besidder, men denne gang kunne jeg ikke helt se fidusen.

Jeg håber, at når jeg holder denne beretning, så er CFU-forliget godt på vej til at blive stemt hjem med en høj stemmeprocent, så vi ved, at medlemmerne bakker op omkring forliget. Og at vi så kan komme i arbejdstøjet og få implementeret overenskomsten ude på skolerne til fordel for lærerne, ledelsen og ikke mindst eleverne.

Har Frie Skolers Lærerforening indflydelse?

Jeg har været lidt pigesur på undervisningsministeren, Pernille Rosenkrantz-Theil gennem længere tid, fordi hun ikke ville tale med os og når hun omtalte de frie skoler, så var det ikke i rosende vendinger.

Man kan sige meget om Covid-19, og ikke så meget godt. Dog har pandemien bevirket, at Frie Skolers Lærerforening er blevet inviteret med til bords, når forholdene på skolerne skulle drøftes. Vi er blevet hørt i mangt og meget de forgangne måneder og vi har formået at rykke på beslutningerne.

Som fagforening taler vi på vegne af lærerne på alle frie skoler. Og vores fornemmeste opgave har været at sikre, at lærerne kan gå trygge på arbejde i en tid med øget smitterisiko. Især i forbindelse med testningen af elever og kolleger har vi været ret klare i spytet: det er ikke lærerarbejde at teste eleverne og ej heller kollegerne. Sekretariatets kommunikationsafdeling har gjort et stort arbejde for at informere alle medlemmer om foreningens holdning til dit og dat. Foreningens formand har skrevet indlæg i dagblade og på foreningens egen hjemmeside, så medlemmerne er forhåbentligt ikke i tvivl om, at formanden for Frie Skolers Lærerforening ikke hedder Anders Bondo Christensen eller Gordon Ørskov Madsen, men derimod Uffe Rostrup.

Et forsigtigt håb kan jo så være, at medlemmerne bemærker denne større indflydelse og ikke mindst husker den, når de svarer på medlemstilfredsundersøgelsen næste gang.

De interne linjer i kreds 2

Da vi i kredsbestyrelsen talte om indholdet i denne beretning, blev den gode stemning nævnt flere gange. Vi har i kreds 2 stort fokus på relationerne og vi bilder os selv ind, at der er en god stemning blandt deltagerne i arrangementerne. Men også den gode tone i medlemsbladet "Frie Skoler" blev italesat. Et bevidst valg om at fokusere på de positive historier i stedet for det modsatte er med til at bestyrke os i, at det at arbejde på en fri skole er et gode og ikke en byrde.

Vi er i kredsbestyrelsen i gang med en større gemba-walk (definition: the action of going to see the actual process, understand the work, ask questions, and learn), hvor vi har været rundt om de forskellige medlemsgrupper i kredsen for at se på, hvad vi i kredsbestyrelsen gør for de enkelte grupper, om vi gør nok eller om vi skal skifte kurs nogle steder. Det er sundt at se sit arbejde efter i sømmene, vi bliver klogere på "plejer" og får måske endda nogle nye ideer.

Næste skridt i dette arbejde bliver at se på alle de mange og omfattende dokumenter, vi efterhånden har forfattet i kredsbestyrelsen. Dokumenter med initiativer som organisering af medlemmer, målsætninger for skolebesøg, pleje af de tillidsvalgte og ikke mindst funktionsbeskrivelserne, der omhandler hvert ansvarsområde i kredsbestyrelsen.

Netop funktionsbeskrivelserne sætter ord på, hvad vi egentligt laver i kredsbestyrelsen. Vi arrangerer naturligvis møder for medlemmerne og de tillidsvalgte, vi kommer på besøg på skolerne – i hvert fald i et vist omfang, vi skriver lange nyhedsbreve og vi holder øje med kredsens økonomi. Det er alle super vigtige opgaver, da kredsbestyrelsens fornemteste opgaver er at skabe værdi for kredsens medlemmer.

En anden og måske lidt mere usynlig opgave er at klæde mig som kredsformand på til at mene noget på kredsens vegne, når jeg sidder til hovedbestyrelsesmøder. Fokus på kredsbestyrelsesmøderne er derfor ligeligt fordelt mellem fire hovedområder: politik, drift, udvikling og relationer. Politik, hvor vi drøfter punkter på det kommende hovedbestyrelsesmøde, så vi har afstemt klaveret i forhold til kredsbestyrelsens holdninger til dette og hint. Drift, hvor vi planlægger arrangementer i kredsen, holder styr på økonomien, tjekker op på kontakten til de tillidsvalgte og alt det andet. Udvikling, hvor vi sætter fokus på de interne linjer i kredsbestyrelsen, hvilken vej skal vi gå for fortsat at udvikle kredsen i den rigtige retning. Og endelig relationer, fordi det er vigtigt for os alle i kredsbestyrelsen, at vi trives i arbejdet og har det godt med hinanden, så vi afsætter tid til at vende stort og småt med hinanden over en kop kaffe. At være en del af kredsbestyrelsen kan til dels sammenlignes med et frivilligt arbejde. Vi får naturligvis frikøb eller honorar for vores arbejde, men vi bruger tid efter endt skoledag på kredsarbejdet. Og motivationen for at gå engageret ind i det fagpolitiske arbejde findes i det at gøre en forskel for medlemmerne, vi har alle valgt at bruge vores tid og energi på kredsarbejdet, hvilket gerne skulle komme medlemmerne til gode, samtidig med at vi selv får noget ud af det rent personligt.

Hvad bringer fremtiden?

Relationerne til medlemmerne, til de tillidsvalgte og internt i kredsbestyrelsen har haft trange kår det sidste års tid, idet pandemien har bevirket, at vi ikke kan kunnet mødes fysisk i samme udtrækning som vanligt. Vi har forsøgt at pleje relationerne gennem nyhedsbreve og ikke mindst virtuelle møder. Der er har i stor grad været tale om vedligeholdelse af eksisterende relationer, mens det har været vanskeligt at skabe nye relationer.

Mit allerhøjeste ønske, når verden vender tilbage til normale tilstande, er, at vi igen kan mødes til arrangementer på skolerne. Mødes til FSL-klubmøder med medlemmerne på deres egen skole, mødes til netværksmøder, faglige opdatering og sparring med de tillidsvalgte og mødes til kredsbestyrelsesmøder med tid til fagpolitiske drøftelser og lidt kage.

I kredsbestyrelsen ønsker vi at fastholde det høje ambitionsniveau i forhold til arrangementer for alle medlemsgrupper, så man som medlem af kreds 2 kan deltage i møder, der opdaterer én på de fagforeningsmæssige emner, men også på emner, der har betydning for ens arbejde som lærer på en fri skole.

Skolebesøg har længe været på ønskelisten, vi opfordrer altid til at invitere os på besøg på skolen. Og som en del af relationsarbejdet med de nyvalgte tillidsrepræsentanter var planen, at vi skulle på besøg på deres skoler i løbet af det første år – både for at mødes ansigt til ansigt med tillidsrepræsentanten, men også for at deltage i et FSL-klubmøde. Det var blot et spørgsmål om at

få en aftale i kalenderen. Men jeg må så tilstå, at det er lidt vanskeligt at få sådanne aftaler i stand, når lærerne ikke er på skolen. Vi har dog deltaget i flere virtuelle klubmøder og det har fungeret fornuftigt. Så dermed en opfordring til at invitere os med, når I mødes på skærmen, indtil vi igen kan komme på besøg på skolen med informationer, spørgelyst og et stykke kage.

Afslutning

Til slut vil vi gerne sige tak til jer, der har deltaget i kredsens arbejde i årets løb, i møder og debatter. Tak til de tillidsvalgte, som hver dag er repræsentanter for Frie Skolers Lærereforening på de frie skoler. I gør en kæmpe indsats for jeres kolleger, for skolen og for foreningen.

Om lidt skal vi i gang med valgene i kredsbestyrelsen. Bente har valgt ikke at genopstille som kreds næstformand, da hun vil gøre brug af sin seniorordning, men heldigvis forlader hun ikke kredsbestyrelsen helt, idet hun har valgt at stille op som kredsbestyrelsesmedlem, hvilket vi er glade for, så vi stadig kan bruge hendes ekspertise i forhandlinger med kroer, badehoteller og oplægsholdere. Og jeg er helt personligt glad for, at min wingman ikke forlader mig helt. Bente besidder en ro, der har hjulpet mig igennem en del storme og så gør hun mig til et bedre menneske, der ikke bander helt så meget. Så tak for mange gode timer i formandskabet, Bente.

Også tak til Ditte, Pernille og Rasmus for mange gode timer med fagpolitiske diskussioner, planlægning, beskeder og møder på Teams. En særlig tak til jer alle for at stille jer selv til rådighed for mig, da jeg skrev afgangprojekt.

Og endelig tak til vores revisorer for veludført arbejde – vi kommer tilbage til det med økonomien senere.

Med disse ord overdrager jeg kredsbestyrelsens beretning til generalforsamlingen.